

Kansalliskielilautakunta

9.9.2026

**Kokoustiedot**

Aika 9.9.2026 klo 17:00 -  
Paikka Kokoustila Pitkäjärvi, Tekniikantie 15, 1. krs, Espoo  
Lisätietoja

**Käsiteltävät asiat**

| Asia | Liitteet | Otsikko                                                                                                                        | Sivu |
|------|----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 1    |          | Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen                                                                        | 2    |
| 2    |          | Työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien<br>valinta                                                            | 4    |
| 3    |          | Perhe- ja vammaispalveluiden palvelualueen perehdytyksen<br>tiedoksi merkitseminen                                             | 6    |
| 4    |          | Kansalliskielilautakunnan selvityksen ruotsinkielisten<br>vammaispalvelujen palveluohjauksen tilasta merkitseminen<br>tiedoksi | 8    |
| 5    |          | Katsaus ajankohtaisiin asioihin                                                                                                | 13   |
| 6    |          | Kansalliskielilautakunnan vuoden 2027 kokousaikataulun<br>hyväksyminen                                                         | 14   |
| 7    |          | Ilmoitusasiat                                                                                                                  | 16   |

Espoo 4.9.2026

Anita Westerholm  
puheenjohtaja

## **1**

### **Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen**

#### **Päätösehdotus**

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi hallintosäännön 72 § mukaisesti.

#### **Käsittely**

#### **Päätös**

#### **Selostus**

Hallintosäännön 72 § mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan muu toimitella kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli kuin puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Hallintosäännön 70 § mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla.

Hallintosäännön 78 § mukaan kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Asioista voidaan päättää sähköisesti ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely).

Kansalliskielilautakunta

9.9.2026

Hallintosäännön 70 § mukaan kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, 5 päivää ennen kokousta. Kokouskutsun yhteydessä toimitetaan kokouksen esityslista, jossa tulee olla selostus ja päätöksenteon perustelut kustakin käsiteltävänä olevasta asiasta ja päätösehdotus. Kokouskutsu voidaan toimittaa myös sähköisesti.

## 2

### **Työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta**

#### **Päätösehdotus**

Kansalliskielilautakunta päättää

1. hyväksyä kokouksen työjärjestyksen;
2. valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa ja
3. myöntää tarvittavat läsnäolo- ja puheoikeudet

#### **Käsittely**

#### **Päätös**

#### **Selostus**

Hallintosäännön 72 § mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä. Toimitella voi päättää ottaa käsiteltäväksi sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa. Hallintosäännön 79 § mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimitellimen päättämällä tavalla.

#### Läsnäolo- ja puheoikeus kansalliskielilautakunnan kokouksissa

Hallintosäännön 77 § mukaan kansalliskielilautakunnan jäsenten ja esittelijän lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus kansalliskielilautakunnan kokouksissa on seuraavilla henkilöillä:

- aluehallituksen puheenjohtaja sekä aluehallituksen nimeämä edustaja tai varaedustaja,
- hyvinvointialuejohtaja,
- lautakunnan määräämät luottamushenkilöt ja viranhaltijat lautakunnan kokouksissa,
- nuorisovaltuuston edustaja.

Kokouksessa voi lisäksi olla läsnä erillinen sihteeri.

Muiden kuin edellä mainittujen henkilöiden läsnäolosta ja puheoikeudesta määrätään asianomaisen toimielimen yhteydessä.

Muiden vaikuttamistoimielinten kuin nuorisovaltuuston edustajalla on toimielimessä läsnäolo- ja puheoikeus yksittäisessä kokousasiassa toimielimen puheenjohtajan tai sen esittelijän harkinnan mukaan.

Salassa pidettäviä asioita käsiteltäessä kokouksessa voivat olla jäsenten, esittelijän ja sihteerin lisäksi läsnä vain aluehallituksen edustaja, hyvinvointialuejohtaja, palvelualuejohtaja sekä esittelijän tarvittaessa kutsuma asiantuntija.

Kansalliskielilautakunta

9.9.2026

3794/00.02.05/2025

Kansalliskielilautakunta 9.9.2026

### 3

## **Perhe- ja vammaispalveluiden palvelualueen perehdytyksen tiedoksi merkitseminen**

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):  
Palojärvi Elina

### **Päätösehdotus**

Palvelulinjajohtaja, ruotsinkieliset palvelut Öberg Benita

Kansalliskielilautakunta päättää merkitä tiedoksi kokouksessa saadun esittelyn perhe- ja vammaispalveluiden palvelualueesta.

### **Käsittely**

### **Päätös**

### **Selostus**

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 54 §:n mukaan kansalliskielilautakunnalla on merkittäviä hyvinvointialuelain mukaisia ja muita tehtäviä.

Lautakunnan tehtävänä on muun muassa selvittää ja lausua siitä, miten aluevaltuuston päätökset vaikuttavat kielellisten oikeuksien käytännön toteutumiseen, selvittää ja määritellä hyvinvointialueen vähemmistökielellä tarjottavien palvelujen tarvetta, saatavuutta ja laatua sekä tehdä aluehallitukselle ehdotuksia toimenpiteiksi kielivähemmistön palvelujen ja palveluketjujen kehittämiseksi sekä henkilöstön kielitaitovaatimuksiksi ja kielitaidon kehittämiseksi. Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevan lain 33 §

Kansalliskielilautakunta

9.9.2026

mukaan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tehtävänä on tukea ruotsinkielisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kehittämistä koko maassa.

Lautakunnalla tulee olla tehtävän suorittamiseksi riittävä ja ajantasainen tieto tehtäväalueestaan.

## **Liitteet**

## **Oheismateriaali**

## **Tiedoksi**

## **Täytäntöönpano**

## **Päätöshistoria**

Kansalliskielilautakunta

9.9.2026

3725/00.01.03/2026

Kansalliskielilautakunta 9.9.2026

#### 4

### **Kansalliskielilautakunnan selvityksen ruotsinkielisten vammaispalvelujen palveluohjauksen tilasta merkitseminen tiedoksi**

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):  
Westergård Mikaela  
Öberg Benita

#### **Päätösehdotus**

Palvelulinjajohtaja, ruotsinkieliset palvelut Öberg Benita

Kansalliskielilautakunta päättää

1. merkitä tiedoksi seuraavan selvityksen ruotsinkielisten vammaispalvelujen palveluohjauksen tilasta:

#### **Palveluohjauksen saatavuus**

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella sosiaaliohjaus toimii keskitettynä matalan kynnyksen palveluna, jossa asukkaille tarjotaan neuvontaa, tukea ja ohjausta ennen varsinaisen sosiaalipalveluasiakkuuden alkamista. Sosiaaliohjaus auttaa asiakkaita löytämään oikeat palvelut, ottamaan yhteyttä viranomaisiin sekä sovittamaan yhteen eri tukimuotoja.

Palvelua tarjotaan sekä ruotsiksi että suomeksi aikuisten sosiaalipalvelujen, lapsiperheiden tuen ja vammaispalvelujen erillisillä puhelinlinjoilla. Puhelinpalvelun lisäksi asiakkaat voivat ottaa yhteyttä digitaalisen Lunna-palvelun kautta, jossa on saatavilla ruotsinkielinen chat- ja viestipalvelu.

#### **Palveluprosessit**

Vammaissosiaalityössä palveluohjausta annetaan sekä neuvontana että asiakastapaamisten yhteydessä. Toiminta on organisoitu alueellisiin tiimeihin, joissa on ruotsinkielistä henkilöstöä tai henkilöstöä, jolla on riittävä ruotsin kielen taito.

Kansalliskielilautakunta

9.9.2026

Jos tietyssä tiimissä ei ole saatavilla ruotsinkielistä henkilöstöä, ruotsinkieliset asiakastapaamiset voidaan järjestää ja kirjalliset tehtävät hoitaa tiimien välisenä yhteistyönä. Asiakkaiden palveluprosessit ovat yhdenmukaisia riippumatta siitä, onko palvelukieli ruotsi vai suomi.

Ruotsinkielistä palvelua voidaan yleensä tarjota kohtuullisessa ajassa, pääsääntöisesti kolmen kuukauden kuluessa. Akuuteissa tai erityisen kiireellisissä tilanteissa palvelu järjestetään tarpeen mukaan nopeammin. Päätökset, lausunnot ja palvelusuunnitelmat laaditaan asiakkaan valitsemalla kielellä.

### **Kielellisten oikeuksien toteutuminen**

Arvion perusteella kielelliset oikeudet toteutuvat vammaispalveluissa pääosin hyvin.

Haasteita on kuitenkin esiintynyt siinä, että kaikkea hyvinvointialueen vastuulla olevaa tietoa ja viestintää ei ole aina ollut saatavilla ruotsiksi samanaikaisesti suomenkielisen aineiston kanssa, eikä ruotsinkielisen aineiston laatu ole aina ollut riittävä. Käännösprosessien kehittämistä ja ruotsinkielisen aineiston saatavuuden parantamista jatketaan.

Myös akuuteissa tilanteissa tai lyhyellä varoitusajalla ruotsinkielistä palvelua saattaa ajoittain olla saatavilla rajoitetummin kuin suomenkielistä palvelua.

### **Henkilöstöresurssit ja osaaminen**

Vammaissosiaalityössä työskentelee yhteensä 53 henkilöä, joista 24 on sosiaalityöntekijöitä ja 29 sosiaaliohjaajia. Ruotsinkielisiä on 15 eli noin 28 prosenttia henkilöstöstä.

Asumispalvelujen asiakasohjauksessa työskentelee 17 henkilöä. Heistä neljä on ruotsinkielisiä.

Vammaispalvelujen ohjauksesta ja neuvonnasta vastaa viisi asiantuntijaa, joista kolmen äidinkieli on ruotsi. Päivittäisestä puhelinpalvelusta pääsääntöisesti vastaavat sosiaaliohjaajat ovat ruotsinkielisiä.

Kaikki rekrytointi-ilmoitukset julkaistaan molemmilla kansalliskielillä, ja hakijoilta edellytetään toisen kotimaisen kielen hyvää taitoa. Ruotsinkielisen henkilöstön rekrytointi on tähän mennessä onnistunut hyvin, minkä ansiosta toiminnan ruotsin kielen osaamistarpeisiin on voitu vastata.

Hyvinvointialue panostaa lisäksi jatkuvasti henkilöstön kielikoulutukseen ja osaamisen kehittämiseen. Raaseporin verkostomaista osaamiskeskittymää koskevalla hankkeella ja muilla kehittämistoimilla vahvistetaan henkilöstön kielitaitoa ja valmiuksia tarjota laadukasta palvelua molemmilla kansalliskielillä. Tavoitteena on, että suuri osa henkilöstöstä ja

Kansalliskielilautakunta

9.9.2026

yksiköistä saa tukea jatkuvasti kehitettävien kielenoppimisen tapojen ja mallien avulla.

### **Saatavuus**

Ruotsinkielisen palvelun saatavuus vaihtelee hyvinvointialueella. Palvelua on parhaiten saatavilla alueilla, joilla ruotsinkielisten asukkaiden osuus on suurempi, kun taas hyvinvointialueen keskiosassa palvelutarjonta on rajallisempaa.

Espoon alueella on tarpeen kehittää ruotsinkielisten palvelujen kattavuutta. Palveluihin ei ole virallisia jonoja, mutta asiakkaiden yksilölliset palvelutarpeet ja kulloinenkin henkilöstötilanne voivat ajoittain vaikuttaa palvelujen saatavuuteen.

Ruotsinkielisten palvelujen saatavuudessa on haasteita erityisesti päivätoiminnassa ja lyhytaikaisessa huolenpidossa. Tämä vaikuttaa mahdollisuuksiin saada palvelua omalla kielellä palvelukokonaisuuden kaikissa osissa.

### **Yhteenvetoarvio ja kehittämiskohteet**

Saatavilla olevien tietojen perusteella voidaan todeta, että vammaispalvelujen ruotsinkielinen palveluohjaus toimii pääosin hyvin ja että kielelliset oikeudet toteutuvat hyvin.

Ruotsinkielisen palvelun vahvistamiseksi edelleen on tunnistettu seuraavat kehittämiskohteet:

1. Valmiuksien vahvistaminen ruotsinkielisen palvelun tarjoamiseen akuuteissa tilanteissa ja lyhyellä varoitusaajalla.
2. Ruotsinkielisten palvelujen saatavuuden parantaminen alueilla, joilla palvelutarjonta on rajallisempaa.
3. Asiakaskokemuksen ja asiakastyytyväisyyden seurannan kehittäminen kielellisestä näkökulmasta.
4. Käännösprosessien kehittämisen jatkaminen sekä sen varmistaminen, että kaikki tieto ja viestintä ovat saatavilla ruotsiksi samanaikaisesti suomenkielisen aineiston kanssa.
5. Ruotsinkielisen henkilöstön rekrytointiin ja henkilöstön kielikoulutukseen panostamisen jatkaminen.

Kansalliskielilautakunta arvioi, että vammaispalvelujen ruotsinkielinen palveluohjaus on pääosin hyvin saatavilla ja laadukasta. Lisäksi se edistää Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategian tavoitteiden toteutumista parantamalla palvelujen yhdenvertaista saatavuutta ja asiakaslähtöisiä palveluprosesseja sekä vahvistamalla digitaalisten palvelujen saavutettavuutta ja henkilöstön kielitaitoa. Tunnistetut kehittämiskohteet ovat palvelustrategian linjausten mukaisia ja muodostavat perustan jatkuvalle työlle laadukkaiden ja yhdenvertaisten

Kansalliskielilautakunta

9.9.2026

ruotsinkielisten palvelujen varmistamiseksi koko hyvinvointialueella ja

2. esittää aluehallitukselle, että aluehallitus päättää merkitä tiedoksi kansalliskielilautakunnan selvityksen.

**Käsittely****Päätös****Selostus**

Aluevaltuusto on tarkistanut hyvinvointialueen hallintosääntöä kokouksessaan 27.5.2025 § 31. Hallintosäännön päivitykseen liittyvistä neuvotteluista laadittiin yhteenvetopöytäkirja, johon koottiin neuvottelussa esiin nostetut evästyksset hallintosääntöön liittyen. Yhteenvetopöytäkirja liitettiin osaksi hallintosäännön päivitystä koskevaa aluehallituksen esitystä ja aluevaltuuston pöytäkirjaa.

Hallintosääntöneuvotteluiden yhteenvetopöytäkirjan 29.9.2025 mukaisesti "Ruotsinkieliseen vammaisten palveluohjaukseen on kiinnitettävä huomiota ja kansalliskielilautakunnan on toimitettava aluehallitukselle selvitys aiheesta vuoden 2026 aikana."

**Toimivalta**

Hallintosäännön § 54 kohdan 5 mukaisesti kansalliskielilautakunnan tehtävänä on ohjata oman tehtäväalueensa osalta strategiatyötä ja seurata ja arvioida osaltaan strategian toteutumista.

**Liitteet****Oheismateriaali****Tiedoksi**

**Täytäntöönpano**

**Päätöshistoria**

## **5**

### **Katsaus ajankohtaisiin asioihin**

#### **Päätösehdotus**

Kansalliskielilautakunta päättää merkitä ajankohtaiset asiat tiedoksi.

#### **Käsittely**

#### **Päätös**

#### **Selostus**

Kokouksessa annetaan katsauksia hyvinvointialuetta koskevista ajankohtaisista asioista mm. seuraavasti:

1. Esittelijän ajankohtaiset asiat

Kansalliskielilautakunta

9.9.2026

3488/00.01.02/2025

Kansalliskielilautakunta 9.9.2026

## 6

### **Kansalliskielilautakunnan vuoden 2027 kokousaikataulun hyväksyminen**

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):  
Palojärvi Elina

#### **Päätösehdotus**

Palvelulinjajohtaja, ruotsinkieliset palvelut Öberg Benita

Kansalliskielilautakunta päättää, että sen kokoukset pidetään vuonna 2027 seuraavina ajankohtina:

- keskiviikko 27.1. klo 17.00 alkaen
- keskiviikko 17.3. klo 17.00 alkaen
- keskiviikko 21.4. klo 17.00 alkaen
- keskiviikko 26.5. klo 17.00 alkaen
- keskiviikko 1.9. klo 17.00 alkaen
- keskiviikko 3.11. klo 17.00 alkaen
- keskiviikko 1.12. klo 17.00 alkaen.

#### **Käsittely**

#### **Päätös**

#### **Selostus**

Hallintosäännön 69 §:n mukaan toimiten päättää kokouksensa ajan. Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessa varapuheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimitimen jäsenistä tekee

Kansalliskielilautakunta

9.9.2026

puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä  
ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja  
määrää kokousajan.

## **Liitteet**

## **Oheismateriaali**

## **Tiedoksi**

## **Täytäntöönpano**

## **Päätöshistoria**

## **7**

### **Ilmoitusasiat**

#### **Päätösehdotus**

Kansalliskielilautakunta päättää merkitä ilmoitusasiat tiedoksi.

#### **Käsittely**

#### **Päätös**

#### **Selostus**

Kansalliskielilautakunnan tietoon halutaan saattaa seuraavat ilmoitusasiat:

1. Hyvinvointialueen palvelutuotannon kuukausittainen Tahti-raportti (keskeiset tunnusluvut) luettavissa verkosta osoitteessa <https://www.luvn.fi/fi/tahti>.

#### **Liitteet**

#### **Oheismateriaali**